

BANE NOR SF
Postboks 4350
2308 HAMAR

Vedtak om bevaring – NSB kontraktsarkiver

Dato

07.07.2025

Vår ref.

2025/9599

Deres ref.

202401153

Saksbehandler

Hans Knut Trælhaug
arkivar

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

postmottak@arkivverket.no
48 05 56 66

Org. nr.

961181399

Vi viser til brev av 27. juni 2025, hvor Bane NOR søker om bevaring av NSB kontraktsarkiver fra fire ulike distrikter, i tillegg til sidesporkontrakter.

Materialet stammer hovedsakelig fra perioden 1859-2008 og tilhører NSB Bergen distrikt, NSB Drammen distrikt, NSB Trondheim distrikt, NSB Oslo distrikt, samt en serie med NSB sidesporkontrakter. Totalt omfang er på om lag 24 hyllemeter.

Kontraktsarkivene inneholder rettsdokumentasjon som eiendomsinformasjon, eiendomstransaksjoner, festekontrakter, eiendomsskjøter og hefter m.m. Blant annet materialets alder og juridiske rettighetsverdi tilsier bevaring.

Med hjemmel i arkivloven § 12, jf. arkivforskriften § 16, vedtar Riksarkivaren at de fem omtalte kontraktsarkivene skal bevares i sin helhet.

Materialet skal avleveres både i original form og i mediekonvertert form.

Med hilsen Arkivverket

Janet Birkedal Martin
fung. avdelingsdirektør

Hans Knut Trælhaug
arkivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

ARKIVVERKET
Postboks 4013 Ullevål stadion
0806 OSLO

Dato: 27.06.2025
Saksref: 202401153-26
Deres ref.:
Side: 1 / 3

Vår saksbehandler: Ellen Berg Rekstad
Telefon:
Mobil: +4724096005
E-post: Ellen.Berg.Rekstad@banenor.no

Bevarings- og kassasjonssøknad - NSB kontraktsarkiver - NSB Oslo, Drammen, Bergen distrikter og sidesporskontrakter

Bane NOR har engasjert Stiftelsen Asta for å ordne deler av arkivet etter Norges statsbaner (NSB). Arkivmaterialet det er snakk om i denne omgang er et **kontraktsarkiv** fra eiendomskontorene fra perioden 1859-2008 og består av totalt ca. 24 hyllemeter fordelt på NSB Bergen distrikt, NSB Drammen distrikt, NSB Trondheim distrikt, NSB Oslo distrikt, samt en serie med sidespor.

Denne bevarings- og kassasjonssøknaden gjelder for 24 hyllemeter med arkivmateriale som er holdt igjen av NSB/Jernbaneverket/Bane NOR fra de ovennevnte distriktene pga. at materialet fortsatt er i bruk. Bane NOR ønsker nå å mediekonvertere dette arkivmaterialet til eget bruk, og deretter avlevere det både fysisk og digitalt til Arkivverket. Dette er gjort kjent for Arkivverket i et Teams-møte holdt 13. desember 2024.

Bevarings- og kassasjonsvurderingen er gjort på basis av bevaringskriteriene som er foreslått i Bevaringsutvalgets rapport 2002.

Kort omtale av arkivskaper:

De forskjellige distriktskontorene til NSB hadde en egen eiendomsforvaltningsfunksjon i tillegg til eiendomsforvaltningskontoret i Hovedkontoret til NSB. *Eiendomsdivisjonen* ble opprettet 1. januar 1989. *Eiendomsdivisjonen* var fordelt på seks eiendomskontor i Oslo, Hamar, Trondheim, Bergen, Kristiansand og Drammen, samt Hovedkontoret.

NSB Eiendom ble overført til Trafikkdelen i mars 1996.

Etter omorganiseringen 1. desember 1996 overtok Jernbaneverket eiendomsretten til en del tekniske bygg samt linjegrunn utenfor stasjonsområdene. Ved dannelsen av NSB BA fikk NSB Eiendom ansvaret for deler av eiendomsmassen som ble overtatt av Jernbaneverket.

Eiendomsdivisjonen hadde ansvaret for NSBs grunneiendommer og bygninger. Arbeidet bestod i planlegging, kontraktsadministrasjon, drift og vedlikehold av eiendomsmassen; salg, kjøp, rehabilitering og utvikling av eiendommene; samordning av ressurser internt og samarbeidsprosjekter for å bedre NSBs transporttilbud.

Kort omtale av arkivmaterialet:

Det aktuelle materialet stammer hovedsakelig fra perioden 1859-2008 og tilhører *NSB Bergen distrikt*, *NSB Drammen distrikt*, *NSB Trondheim distrikt*, *NSB Oslo distrikt*, samt en serie med *NSB sidesporkontrakter*.

Det vil si at materialet fra distriktene skal innlemmes i allerede avleverte arkiv fra de nevnte distriktene, og dermed også avleveres til forskjellige lokasjoner hos Arkivverket.

Kontraktsarkivet består totalt av ca. 24 hyllemeter og inneholder rettsdokumentasjon som eiendomsinformasjon, eiendomstransaksjoner, festekontrakter, eiendomsskjøter og hefter m.m.

Pga. materialets alder, potensielt stort tidsspenn innad mapper, og ikke minst materialets juridiske rettighetsverdi søker Bane NOR om å få bevare kontraktsmaterialet i sin helhet. En stor andel av materialet er fra før 1950, men det kan ikke anslås med sikkerhet akkurat hvor mye dette utgjør.

Det er totalvurderingen av materialets beskaffenhet som gjør at vi vurderer det som bevaringsverdig på papir uavhengig av alder. Materialet vil bli avlevert både fysisk og digitalt, etter avtale gjort med Arkivverket 13. desember 2024.

Arkivmateriale	Inneholder	Bevares eller kasseres
NSB Trondheim distrikt Totalt 8 hm. Periode: 1859-2008	Kontrakter og dertilhørende kartotekkort	Bevares i sin helhet pga. alder og rettighetsdokumentasjon
NSB Oslo distrikt Totalt 10 hm. Periode: 1854-1996	Kontrakter og dertilhørende kartotekkort	Bevares i sin helhet pga. alder og rettighetsdokumentasjon
NSB Drammen distrikt Totalt 3,5 hm. Periode: Variert, noe veldig gammelt	Diverse rettighetsdokumentasjon innen eiendom. Dokumentasjonen tatt ut fra sin proveniens og ordnet etter kommune. Bane NOR antar at det øvrige materiale, dvs. det materiale disse avtalene tilhører, antagelig er avlevert.	Bevares i sin helhet pga. alder og rettighetsdokumentasjon
NSB Bergen distrikt Totalt 1,5 hm. Periode: Variert, noe veldig gammelt	Forskjellige historiske kontrakter, lik NSB Trondheim og NSB Oslo	Bevares i sin helhet pga. alder og rettighetsdokumentasjon
NSB Sidesporkontrakter Totalt 1 hm. Periode	Kontrakter rundt private og offentlige sidespor for alle banestrekninger	Bevares i sin helhet pga. alder og rettighetsdokumentasjon

Materialet er vurdert formålene F1 og F2 i etter Bevaringsutvalgets rapport 2002.

F1: å dokumentere offentlige organers funksjoner i samfunnet, deres utøvelse av myndighet, deres rolle i forhold til det øvrige samfunn og deres rolle i samfunnsutviklingen.

F2: å holde tilgjengelig materiale som gir informasjon om forhold i samfunnet på et gitt tidspunkt, og som belyser samfunnsutviklingen.

Konklusjon:

Alder, omfang og materialets rettighetsverdi gjør at vi søker om at arkivet bevares i sin helhet.

Med vennlig hilsen

Anne Lise Arnesen
Seksjonssjef
Arkivsenteret

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:

ARKIVVERKET

Kopi:

STIFTELSEN ASTA, Linda Hole